

Odbiornik radiowy Pionier U2

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:

1950 - 1959

Miejsce powstania:

Dzierżoniów, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:

wys.: 230 mm, sze.: 355 mm, gł.: 195 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i

Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane

obektu: domena publiczna. Opis

kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL

(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -

Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORAMCJE

MIM 56/V/9

SŁOWA KLUCZOWE

czas wolny, dźwięk, eksport, elektronika, fale

radiowe, handel, komunikacja, muzyka,

nagłośnienie, odtwarzanie dźwięku, prąd,

PRL, propaganda, przemysł, radio, sprzęt

RTV, wzornictwo polskie

Pionier był pierwszym powojennym polskim lampowym odbiornikiem radiowym. Został opracowany w 1948 roku w Zakładach Radiowych Diora w Dzierżoniowie przez zespół inżyniera Wilhelma Rotkiewicza, konstruktora detefonu. Tuż po wojnie w dzierżoniowskich zakładach montowano odbiorniki oparte na pozostawionych przez Niemców podzespołach oraz radioodbiorniki Aga na licencji szwedzkiej. Z tego drugiego typu odbiorników pochodziły elementy indukcyjne wykorzystane w pierwszej partii pionierów, później zastąpione produktami pochodzenia krajowego. Odbiorniki z tej rodziny zostały pomyślane, jako łatwe i tanie w produkcji, a przede wszystkim, atrakcyjne cenowo dla kupujących. To właśnie niska cena i niezawodna konstrukcja oparta na produkowanych w kraju częściach, zdecydowały o ich popularności (łącznie wyprodukowano 1,5 miliona sztuk). Pionier odpowiadał potrzebom społeczeństwa zubożałego po drugiej wojnie światowej. Jego znaczenie dostrzegały też władze komunistyczne upatrując w szerokiej sprzedaży odbiorników radiowych możliwości powszechnego oddziaływania i usprawnienia procesu przekazywania informacji. Rodzina odbiorników Pionier składa się z około siedemnastu typów różniących się parametrami technicznymi, czy wykorzystanymi podzespołami. Model odbiornika był bowiem stale udoskonalany. Do konstrukcji różnych jego wariantów wykorzystano aż dziewięć rodzajów obudów: trzy bakelitowe i sześć drewnianych. Wariacjami na temat Pioniera były również modele odbiorników: Juhas, Kujawiak, Mazur, Noteć, Polonez i Promyk. Pionier U2 to superheterodyna, która została sprzedana w 585 tys. egzemplarzy. Wyglądem nawiązuje do radioodbiorników przedwojennych utrzymanych w stylu art déco. Obudowę skrzynkową wykonano z ciemnobrązowego bakelitu. Zastosowanie tego materiału pozwoliło na znaczne obniżenie kosztów produkcji względem analogicznych obudów wykonanych z drewna i materiałów pochodnych. Z przodu radioodbiornika, w kwadratowym polu, umieszczono okrągłą skalę wraz ze wskazówką. Pod nią znajdują się dwa przetącniki obrotowe: po lewej stronie pokrętło wyłącznika i regulacji siły głosu, po prawej pokrętło przetącnika zakresów fal i strojenia. Obok skali za profilowaną poziomą żaluzją i płócienną maskownicą umieszczono głośnik magnetoelektryczny Tonsil typu GD 13/1,5. Litera „U” przy nazwie odbiornika wskazuje, że jest przystosowany do zasilania z sieci prądu stałego oraz zmiennego. Brak elektryfikacji dużych obszarów kraju wymusił przygotowanie wersji bateryjnej pod nazwą Pionier B. Prosta, łatwa w naprawie konstrukcja radia w bakelitowej obudowie była stosowana aż do 1968 roku w kilku wersjach różniących się jedynie zestawem lamp. Opracowanie: Piotr Turowski, Filip Wróblewski